

La revolta popular que ha viscut Grècia aquestes darreres setmanes ha despertat la solidaritat de grups anarquistes de diverses ciutats europees. La premsa internacional, com a les manifestacions violentes contra les cimeres de Seattle i de Gènova de fa uns quants anys, hi ha tornat a veure la mà de l'anomenat 'Black Bloc' al darrere.

Existeix el Black Bloc, o és només una etiqueta periodística? Una de les opinions més esteses entre persones properes al moviment antimundialització és de considerar que aquesta denominació és un invent de la premsa per a posar un nom al comportament violent d'una minoria d'individus, generalment vestits amb roba de color negre, que solen participar en les manifestacions contra la globalització. És per aquesta raó que dins el moviment *altermundista* la utilització de la violència com a mètode de pressió ha estat una qüestió de profund debat i, de fet, l'ús d'aquestes pràctiques ha estat àmpliament criticat, sobretot per aquells qui consideren que la participació de grups d'incontrolats en les protestes ha estat, en gran part, la causa de la imatge negativa que ha adquirit aquest moviment. Sigui com vulgui, que les manifestacions en què participen individus que s'autodenominen anarquistes o llibertaris derivin en enfrontaments amb la policia i en atacs contra entitats bancàries i mobiliari urbà ha esdevingut, d'uns anys ençà, un fet gairebé habitual.

La novetat, aquesta vegada, ha estat que les mobilitzacions anarquistes han adquirit també un caràcter global. Així, la revolta que va esclatar ara fa unes quantes setmanes a Grècia arran de la mort d'un jove de 15 anys a mans de la policia, tot i ser un esdeveniment molt més complex d'analitzar que una simple rebel·lió

Els 'negres' hi tornen

Un manifestant deixa un ram de flors davant una fotografia del jove mort a Grècia, a l'exterior de l'ambaixada d'aquest país a Roma, el 10 de desembre proppassat.

juvenil, va despertar el sentiment de solidaritat de grups de llibertaris d'arreu d'Europa. Enmig de tot plegat, el dimecres 10 de desembre a la nit, mentre Grècia acabava de viure una jornada de vaga general, les ambaixades d'aquest país a Roma

i Moscou eren atacades amb pedres i còctels molotov. Una cosa semblant succeïa al consolat de Grècia a Istanbul, mentre que en ciutats com ara Copenhaguen, Madrid, Barcelona i Roma, grups de joves portaven a terme accions violentes, inclosa la

Imatges de la concentració de joves en solidaritat amb la revolta grega, que va tenir lloc a Barcelona el 10 de desembre passat.

Cartell de la convocatòria de la concentració en solidaritat amb Grècia, del 10 de desembre passat. Cartell de l'anomenat Bloc Negre, per l'Onze de Setembre del 2007.

crema de contenidors d'escombraries i assalts a entitats bancàries.

A Barcelona, en concret, una manifestació més o menys organitzada, convocada principalment a través de mitjans d'informació alternativa que utilitzen internet com a canal —per exemple, Indymedia—, va aplegar uns 300 joves a la plaça de la Universitat. Els mossos d'esquadra van impedir que la protesta, que inicialment transcorria de forma pacífica, arribés a la plaça de Catalunya. Aleshores, un grup més reduït d'individus, coberts amb caputxes i el rostre tapat, va destruir cabines de telèfon i va trencar els vidres d'una caixa d'estalvis propera a la Via Laietana, cosa que va motivar l'actuació contundent de la policia per a dispersar-los. En aquesta intervenció, els mossos van detenir dos joves, un dels quals, segons informacions aparegudes a la premsa diària barcelonina, era grec. Igualment, la manifestació que va tenir lloc a Madrid el mateix dia va acabar d'una manera semblant, amb un total de nou detinguts per part de la policia. A València, en canvi, una manifestació de solidaritat amb Grècia convocada per al dilluns de la setmana passada a la Facultat d'Història de la UV, va ser blocada per la policia i va acabar sense aldarulls ni detencions.

De Seattle a Gènova. Alguns mitjans de comunicació europeus s'han fet ressò d'aquestes mostres de solidaritat expressades a diverses ciutats i han assenyalat els anomenats Black Bloc com a principals instigadors de les accions violentes. Tanmateix, l'aparició en l'escenari *altermundia-*

lista de grups de gent que s'amaguen rere l'estètica de color negre es remunta a les protestes que van tenir lloc als Estats Units, primer contra la guerra del golf Pèrsic el 1991, però sobretot a Seattle l'any 1999, en escaure's la celebració d'una cimera de l'Organització Mundial del Comerç. Les accions violentes d'aquests grups es van repetir dos anys després a Gènova, amb resultats més dramàtics: la mort d'un jove, durant les protestes

Els autònoms alemanys, pioners

El fenomen dels Black Bloc va néixer a la part occidental de Berlín l'hivern del 1980, quan la policia va intentar desallotjar les cases ocupades per l'anomenat *moviment autònom*. Però a Alemanya els anomenaven els Schwarze Block. Avui dia, aquest fenomen —tal com informa Gemma C. Serra, corresponsal d'EL TEMPS a Berlín— és present a totes les contramanifestacions de neonazis o qualsevol manifestació de protesta. Es tracta d'un conglomerat format pels antics *autònoms*, per antifeixistes, radicals d'esquerra, i també els qui només busquen muntar aldarulls. Els Black Bloc alemanys van encaputxats i, evidentment, vestits de negre. Un dels dies que adquireixen més protagonisme és pel Primer de Maig.

contra una cimera del G8. A partir d'aquestes dues dates, nombrosos mitjans de comunicació van començar a parlar dels Black Bloc com si es tractés d'una organització de caràcter internacional, perquè entre els grups de joves vestits de negre n'hi havia que procedien de països diversos, com ara d'Espanya, França, Alemanya o Itàlia.

Ara bé, els Black Bloc, l'origen dels quals es remunta a les revoltes dels okupes de Berlín als anys 80, no són, ni de bon tros, una organització internacional. Es tracta, bàsicament, d'una forma d'acció col·lectiva; és a dir, d'una tàctica portada a terme per un o diversos dels anomenats *grups d'afinitat*. Aquests grups, que solen ser formats per individus vinculats entre ells per lligams d'amistat, d'estudis o de feina, acostumen a interactuar entre ells en el marc d'una manifestació i es reconeixen mútuament perquè van vestits bàsicament de color negre, tot i que no és un requisit imprescindible. Aquests *grups d'afinitat*, tanmateix, no són res de nou dins el moviment llibertari, sinó que es tracta d'una de les formes d'organització més bàsiques que l'anarquisme va posar en pràctica ja des dels orígens, al segle XIX. Les raons per les quals els joves utilitzen aquesta tàctica són, en primer lloc, que fomenta la solidaritat entre els individus, alhora que afavoreix la protecció contra la repressió de la policia. Una segona raó és la visibilitat, és a dir, el fet d'anar vestits de negre els envolta d'una aurèola de misteri que resulta molt visible i atractiva per a la premsa, que, fet i fet, contribueix a donar publicitat a aquestes accions.

Tot i que no utilitzen la violència com a única forma de protesta, aquests grups de *negres* justifiquen les seves accions contra el sistema capitalista, i allò que el representa, amb l'argument que aquest model és autoritari, jeràrquic i també violent. Segons que assenyala Francis Dupuis-Déri, investigador del Institut de Tecnologia de Massachusetts (MIT) que va estudiar de prop les protestes contra una cimera que es va celebrar al Quebec l'any 2001, els Black Bloc justifiquen l'enfrontament amb la policia perquè els

Uns joves del moviment Black Bloc desfilen en una manifestació contra la guerra de l'Iraq, a Washington, l'abril del 2003.

consideren com els protectors d'unes institucions il·legítimes que encarnen la violència d'estat. Aquest polítleg posa l'exemple d'un jove de la perifèria de Montréal que declarava haver participat en els enfrontaments contra la policia com una revenja: "Vinc dels afores i allà els policies fan el que volen tot l'any sense que ningú hi digui res", explicava en aquella ocasió aquest jove.

Els 'blacks' catalans. És difícil de determinar si els joves que van dur a terme les accions violentes del 10 de desembre passat a Barcelona es consideren part integrant del fenomen Black Bloc, sobretot perquè mostren força recel a parlar amb la premsa.

D'una altra banda, EL TEMPS ha mirat d'obtenir informació a través de la policia, sense resultat. Sigui com sigui, a través d'internet es pot resseguir el rastre de les accions de solidaritat amb la revolta de Grècia i amb el jove Alexandros Grigoròpoulos, mort per la policia, principalment a través de webs com Indymedia, Kaos en la red o La Haine. A Indymedia, en concret, es pot trobar la convocatòria de la concentració del 10 de desembre passat, en solidaritat amb Grècia. Els comentaris d'alguns suposats participants en aquesta concentració no deixen cap dubte que les intencions de provocar l'enfrontament amb la policia són premeditades.

D'una altra banda, també per inter-

net, es poden trobar missatges d'un autodenominat Black Bloc BCN, que reivindica el 30 d'abril, dia previ a la festa del treball del primer de maig, com a dia internacional del sabotatge, i es fa ressò d'una colla de destrosses al barri del Poblenou el maig del 2006. Finalment, a la web Kaos en la red hi apareixen també les cròniques i els cartells d'un Bloc Negre dels Països Catalans, de caràcter llibertari i independentista. A la celebració de l'Onze de setembre d'enguany, els membres d'aquest Bloc Negre criticaven els actes de celebració dels 800 anys del naixement de Jaume I per la seva "cobdícia imperialista".

Xevi Camprubí